

Рівненський державний гуманітарний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 16. Географія агропромислового комплексу (АПК) України

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

Освітній ступінь магістр
(бакалавр/магістр)

Факультет Психолого-природничий факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Географія агропромислового комплексу (АПК) України*» для здобувачів освітнього ступеня *магістр* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (Географія)* за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)».

Мова навчання: українська.

Розробники: Лико Д.В., доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри екології, географії та туризму;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Протокол № 11 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол №4 від «2» вересня 2020 року

Голова навчально-методичної комісії доц.Сяська І.О.

© Лико Д.В., 2020

© РДГУ, 2020

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Обов'язкова	
Модулів — 2	Спеціальність <u>014 Середня освіта (географія)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 4		1-й	1-й
Загальна кількість годин — 90		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 3 самостійної роботи студента — 5	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	16 год.	4 год.
		Практичні	
		20 год.	4 год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
		54 год.	82 год.
Вид контролю: екзамен			
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «*Географія агропромислового комплексу (АПК) України*» є формування у здобувачів вищої освіти знань про теоретико-методологічні характеристики та формування практичних навичок дослідження територіальної організації агропромислового комплексу (АПК) України.

2.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «*Географія агропромислового комплексу (АПК) України*» є:

- розкриття теоретико-методологічних основ функціонування АПК;
- характеристика основних чинників територіальної організації АПК;
- розкриття сутності продовольчої безпеки;
- розкриття механізму функціонування агропродовольчого ринку;
- характеристика розміщення сільського господарства та харчової промисловості України;
- характеристика агропромислових зон та районів України;

- визначення географії основних видів зовнішньоекономічних зв'язків України.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними **компетентностями**:

загальними:

ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, застосовувати знання на практиці.

фаховими:

ФК 3. Здатність демонструвати загальну структуру географічної науки на основі взаємозв'язку основних учень про будову географічної оболонки Землі, стратегію сталого розвитку, фізико-географічні особливості материків і океанів, про соціально-економічний розвиток України, країн та регіонів світу;

ФК 5. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.

ФК 7. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному глобалізованому світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації ландшафтних систем, ресурсного потенціалу, населення і господарства України.

ФК 8. Здатність до застосування та інтегрування знань і розумінь споріднених педагогічних, природничо-географічних та суспільно-географічних напрямів, спеціалізацій.

Очікувані результати навчання:

ПРН 4. Знати особливості просторових відносин у природі та суспільстві, просторову диференціацію географічного середовища і соціально-економічної діяльності людини, функціональні і просторові зв'язки та взаємозалежності у системі «природа-населення-господарство» на різних територіальних рівнях.

ПРН 5. Уміти аналізувати основні типи соціальних, економічних і політичних структур сучасного світу та України, установлювати зв'язки між ними на різних територіальних рівнях.

ПРН 6. Знати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат конкретних галузей географії (у тому числі й на іноземній мові), їх теоретичні й емпіричні досягнення в природничій та суспільній географії, порівнювати різні погляди на проблемні географічні питання.

ПРН 9. Знати і розуміти роль і місце України та її регіонів у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3,0 кредити ECTS.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ АПК

Змістовий модуль 1. Структура АПК

Тема 1. Географія АПК як наука

Географія АПК як суспільно-географічна наука. Об'єкт вивчення географії АПК. Предмет вивчення географії АПК. Історія становлення та розвитку географії АПК. Значення географії АПК. Основні завдання географії АПК. Зв'язок географії АПК з іншими науками. Методи дослідження географії АПК.

Тема 2. Функціональна структура АПК.

Сутність функціональної структури АПК. Компонентна структура АПК. Спеціалізовані агропромислові комплекси. Компонентна структура АПК України.

Територіальна структура АПК. Регіональні елементи територіальної структури АПК. Локальні елементи територіальної структури АПК. Продовольчі кластери. Територіальна структура АПК України. Організаційно-управлінська структури АПК. Значення функціональних зв'язків АПК.

Змістовий модуль 2. Фактори територіальної організації агропромислового виробництва

Тема 3. Умови й фактори територіальної організації агропромислового виробництва України

Природно-географічні фактори розвитку АПК. Природні умови і ресурси. Агрокліматичні ресурси. Форми рельєфу. Сільськогосподарські типи земель. Природна родючість землі. Земельний кадастр. Економічна оцінка родючості землі. Суспільно-географічні фактори розвитку АПК. Рівень соціально-економічного розвитку. Науково-технічний прогрес.

Тема 4. Продовольча безпека.

Сутність продовольчої безпеки. Стратегія продовольчої безпеки. Зовнішні загрози продовольчій безпеці. Внутрішні загрози продовольчій безпеці. Продовольча доступність. Індикатори стану продовольчої доступності. Споживання продовольства. Купівельна спроможність населення щодо продуктів харчування. Критерії продовольчої безпеки. Рівні продовольчої безпеки. Продовольча безпека в регіонах України. Рівень продовольчої доступності в Україні.

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ

Змістовий модуль 3. Географія сільського господарства в Україні

Тема 5. Агропродовольчий ринок

Сутність агропродовольчого ринку. Особливості агропродовольчого ринку. Функції агропродовольчого ринку. Регіональний агропродовольчий ринок. Локальний агропродовольчий ринок. Попит на агропродовольчому ринку. Пропозиція на агропродовольчому ринку. Товаровиробники на агропродовольчому ринку. Конкуренція на агропродовольчому ринку. Компонентна структура агропродовольчого ринку. Товарні продовольчі ринки. Логістичні зв'язки. Об'єкти ринкової інфраструктури. Територіальна структура агропродовольчого ринку. Елементи територіальної структури агропродовольчого ринку. Агропродовольчий маркетинг.

Тема 6. Географія сільського господарства України

Чинники розвитку і розміщення галузей сільського господарства в Україні. Загальна характеристика сільськогосподарського виробництва в Україні. Структура сільськогосподарських угідь. Географія галузей рослинництва. Географія вирощування зернових культур. Географія вирощування технічних культур. Географія овочівництва, садівництва, ягідництва, виноградарства та баштанництва. Географія вирощування кормових культур. Географія галузей тваринництва. Географія скотарства. Географія свинарства. Географія вівчарства. Географія птахівництва. Рентабельність сільськогосподарського виробництва в Україні. Матеріально-технічне забезпечення сільського господарства. Зайнятість трудових ресурсів в сільському господарстві. Проблеми і перспективи розвитку сільського господарства в Україні.

Змістовий модуль 4. Харчова промисловість України. Фермерські господарства

Тема 7. Географія харчової промисловості України

Галузева структура харчової промисловості України. Чинники розвитку і розміщення галузей харчової промисловості України. Загальна характеристика харчової промисловості

України. Чисельність та структура зайнятості в харчовій промисловості України. Географія борошномельно-круп'яної та макаронної промисловості. Географія цукрової промисловості. Географія плодоовочеконсервної промисловості. Географія спиртової, вино-горілчаної та пиво-безалкогольної промисловості. Географія тютюнової промисловості. Географія м'ясної промисловості. Географія молочної промисловості. Проблеми й перспективи розвитку харчової промисловості України.

Тема 8. Географія фермерських господарств в Україні

Особисті селянські господарства в Україні. Землезабезпеченість особистих селянських господарств. Рівень виробництва товарної продукції в особистих селянських господарствах. Сучасні риси та проблеми розвитку особистих селянських господарств. Фермерські господарства в Україні. Чинники розміщення фермерських господарств. Землекористування фермерських господарств. Матеріально-технічне забезпечення фермерських господарств. Спеціалізація фермерських господарств. Регіональні відмінності. Рівень виробництва товарної продукції у фермерських господарствах. Географія фермерських господарств в Україні. Проблеми й перспективи розвитку фермерських господарств в Україні. Дотації за утримання ВРХ, бджолосімей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ АПК												
Змістовий модуль 1. Структура АПК.												
Тема 1. Географія АПК як наука	6	2	-	-	-	4	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Функціональна структура АПК.	8	2	2	-	-	4	12	-	2	-	-	10
Разом – за ЗМ 1	14	4	2	-	-	8	22	-		2-	-	20
Змістовий модуль 2. Фактори територіальної організації агропромислового виробництва.												
Тема 3. Умови й фактори територіальної організації агропромислового виробництва України.	10	2	4	-	-	4	12	2	-	-	-	10
Тема 4. Продовольча безпека.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом – за ЗМ 2	22	4	6	-	-	12	22	2	-	-	-	20
Разом за модуль 1	36	8	8	-	-	20	44	2	2	-	-	40
МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ												
Змістовий модуль 3. Географія сільського господарства в Україні												

Тема 5. Агропродовольчий ринок.	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Географія сільського господарства України.	12	2	2	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Разом – за ЗМ 3	24	4	4	-	-	16	24	2	-	-	-	22
Змістовий модуль 4. Харчова промисловість України. Фермерські господарства												
Тема 7. Географія харчової промисловості України.	14	2	4	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Географія фермерських господарств в Україні.	16	2	4	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Разом – за змістовим модулем 4	30	4	8	-	-	18	22	-	2	-	-	20
Разом за модуль 2	54	8	12	-	-	34	46	2	2	-	-	42
Усього годин	90	16	20	-	-	54	90	4	4	-	-	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Вивчення характеристик розміщення і спеціалізації АПК	2
2.	Застосування методу виробничо-територіальної типізації господарств	2
3.	Територіальна диференціація розвитку АПК	2
4.	Оцінювання рівня продовольчого споживання в Україні	2
5.	Дослідження агропродовольчих ринків	2
6.	Агропромислове районування в Україні	2
7.	Система економічних відносин в агробізнесі	2
8.	Агропромислові зони України	2
9.	Географія фермерських господарств	2
10.	Спеціалізація фермерських господарств	2
Разом		20 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>

1.	Роль сільського господарства у відродженні українського села. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
2.	Сучасний стан і розміщення галузей рослинництва у сільському господарстві України. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
3.	Сучасний стан і розміщення галузей тваринництва у сільському господарстві України. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
4.	Сучасний стан і розміщення галузей харчової промисловості в Україні. (Методи оцінювання: реферат).	6	9
5.	Методологічні основи дослідження агробізнесу. (Методи оцінювання: реферат).	6	9
6.	Особливості ринку сільськогосподарської продукції. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
7.	Виставки і ярмарки агропромислової продукції. (Методи оцінювання: реферат).	6	8
8.	Державне регулювання агробізнесу. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
9.	Особливості ринку землі та майнових відносин у галузях АПК. (Методи оцінювання: реферат).	6	8
10.	Географія інвестиційної діяльності в АПК України. (Методи оцінювання: реферат).	5	8
	Разом	54* год.	82 год.

Примітка: 54*/82 – денна форма/ заочна форма навчання

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни «Географія Рівненської області» використовують наступні методи навчання:

- МН1 – словесний метод (лекція, співбесіда, дискусія тощо);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань з дисципліни викладач здійснює за рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюють за 100-бальною шкалою.

а) поточний контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на занятті;
- оцінювання контрольних робіт;
- оцінювання завдань для самостійної роботи;
- тестовий контроль.

б) підсумковий контроль знань:

- оцінювання усних відповідей на заліку.

МО2 – усне або письмове опитування;

- МО4 –тестування;
- МО5 – командні проекти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО9 – захист практичних робіт;
- МО10 – іспит.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента під час оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання усіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина засвоєння та характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних та інших інформаційних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, в їхньому взаємозв'язку та розвитку;
- характер відповідей на запропоновані питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність, повнота тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення для вирішення практичних завдань.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контроль за процесом засвоєння студентами курсу та якістю знань здійснюватиметься у ході поточного та підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою. Поточний контроль передбачає перевірку знань студентів у ході практичних занять (усні відповіді, виконання презентацій, виконання навчально-дослідних завдань, проєктів, перевірка письмових завдань самостійної підготовки).

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за п'ятибальною шкалою: 3 бали – «задовільно», 4 – «добре», 5 – «відмінно».

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий іспит	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
4	6	5	5	5	5	10	10		
Модульний контроль – 5					Модульний контроль – 5				

T1, T2, ..., T8 — теми змістових модулів.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- навчально-методичні матеріали з курсу;
- методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів.

13. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розвиток географії АПК як науки.
2. Об'єкт і предмет вивчення географії АПК.
3. Методи дослідження географії АПК.
4. Функціональна структура АПК.
5. Компонентна структура АПК.
6. Територіальна структура АПК.
7. Організаційні форми в АПК України.
8. Поняття агробізнесу.
9. Агропродовольчий ринок: сутність, структура.
10. Компонентна структура агропродовольчого ринку.
11. Територіальна структура агропродовольчого ринку.
12. Агропродовольчий маркетинг.
13. Географія ринкової інфраструктури агропродовольчого ринку.
14. Географія товарних бірж в агробізнесі України.
15. Агроторгові дома в Україні.
16. Виставки, ярмарки та аукціони продовольчої продукції в Україні.
17. Агрокліматичні передумови розвитку агропромислового виробництва.
18. Соціально-економічні фактори розвитку агропромислового виробництва.
19. Чинники й особливості розміщення переробних підприємств АПК.
20. Сучасний стан агробізнесу в Україні.
21. Продовольча безпека в регіонах України.
22. Географія фермерських господарств в Україні.
23. Особисті селянські господарства в Україні.
24. Географія рослинництва в Україні
25. Географія тваринництва в Україні.
26. Ринок зерна в Україні.
27. Ринок цукру в Україні.
28. Ринок плодоовочеконсервної продукції в Україні.
29. Ринок олії в Україні.
30. Ринок кондитерської продукції в Україні.
31. Ринок м'яса та м'ясопродукції в Україні.
32. Ринок молока та молокопродукції в Україні.
33. Показники спеціалізації агропродовольчого виробництва.
34. Концепція агропромислового районування України.
35. Умови й фактори формування Поліського АПТК України.
36. Умови й фактори формування Лісостепоного АПТК України.
37. Умови й фактори формування Степового АПТК України.

38. Кримський гірський АПТК України.
39. Передкарпатський АПТК України.
40. Карпатський гірський АПТК України.
41. Закарпатський АПТК України.
42. Субтропічний АПТК України.
43. Модель приміського АПТК.
44. Київський приміський АПТК.
45. Поняття інвестиційної привабливості в АПК.
46. Інвестиційна привабливість агробізнесу України.
47. Географія інвестиційної діяльності в АПК України.
48. Регіональні інвестиційні програми в АПК України.
49. Географія зовнішньоекономічних зв'язків в АПК України.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Мезенцева Н.І. Географія аграрно-промислового комплексу / Н.І.Мезенцева, О.М.Трусій: навч.-метод. посіб. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. – 92 с.
2. Пістун М. Д. Географія агропромислових комплексів / М. Д. Пістун, В. О. Гуцал, Н. І. Провотар. - К. : Либідь, 1997.
3. Семенов В.Ф. Загальний курс агробізнесу : навч. посіб. / В. Ф. Семенов, І. Ю. Сіваченко, В. П. Федоряка. - К. : Знання, 2000.
4. Хорунжий М. Й. Організація агропромислових комплексів : підручник / М. Й. Хорунжий. - К. : КНЕУ, 2001.
5. Економіка й організація сільськогосподарського виробництва : навч. посіб. / С. В. Писаренко, О.С. Михайлова, Л. М. Болдирева, Л. М. Назарук. - Полтава : РВВ ПДАА, 2010.

Допоміжна

1. Комплексний атлас України. - К. : ДНВП "Картографія", 2005. - 96 с.
2. Загальногеографічний атлас України. - К. : ДНВП "Картографія", 2004. - 112 с.
3. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропродовольчого комплексу : навч.-метод. посіб. / В. Г. Андрійчук - К. : КНЕУ, 2010.
4. Борщевський П. Продовольча безпека країни: стан та тенденції / П. Борщевський, Л. Дейнеко // Розбудова держави. - К., 2000. - № 1-6. - С. 66-73.
5. Васьківська К. В. Функціонування сільськогосподарських підприємств у контексті розвитку сільських територій: наукові основи, стан і перспективи : монографія / К. В. Васьківська, І. В. Сембай. - Л. : ПАІС. 2009. - 196 с.
6. Гайдуцький П. І. Формування та розвиток аграрного ринку / П. І. Гайдуцький // Економіка АПК. - К. : ННЦ ІАЕ, 2004. - № 3. - С. 4-15.
7. Гладич Б. Б. Аграрний ринок : підручник / Б. Б. Гладич,. - Тернопіль : Екон. думка, 2002.
8. Дейнеко Л. В. Розвиток харчової промисловості України в умовах ринкових перетворень: проблеми теорії і практики / Л. В. Дейнеко. - К. : Знання, 1999.
9. Дмитрук Б. П. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі : навч. посіб. / Б. П. Дмитрук. - К. : Либідь, 2001.
10. Заячук М. Д. Геопросторова організація фермерського укладу України : монографія / М. Д. Заячук. - Чернівці : Букрек, 2015.
11. Коваленко Ю. С. Наукові засади та основні тенденції формування аграрного ринку в Україні / Ю. С. Коваленко // Економіка АПК. - К. : ННЦ ІАЕ, 2004. - № 3. - С. 19-28.
12. Лисецький А. С. Продовольча безпека України: теорія, методологія, емпіричний аналіз / Лисецький А. С. - К. : Оріяни, 2005.
13. Мезенцева Н. І. Оцінка продовольчої доступності в регіонах України / Н. І. Мезенцева

- // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Географія. - К. : ВПЦ "Київський університет", 2008. - Вип. 55. - С. 30-33.
14. Мезенцева Н. І. Територіальна диференціація інвестиційної діяльності в сільському господарстві України / Н. І. Мезенцева // Економічна та соціальна географія. - К., Обрії, 2010. - Вип. 60. - С.226-232.
  15. Мезенцева Н. І. Інвестиційна діяльність в агропродовольчому виробництві України: регіональні аспекти : монографія / Н. І. Мезенцева, І. М. Мороз. - К. : Обрії, 2011.
  16. Мезенцева Н. І. Фермерські господарства в Україні: суспільно- географічні аспекти розміщення та розвитку / Н. І. Мезенцева, К. В. Мезенцев // Географія. Економіка, Екологія. Туризм : регіональні студії. - Ніжин, 2009. - Вип. 3. - С. 93-101.
  17. Продовольчий комплекс України: стан і перспективи розвитку / А.О.Коваленко та ін. ; за ред. Л. В. Дейнеко. - К. : Науковий світ, 2006.
  18. Ситник В. П. Трансформація АПК України в ринкові умови / В. П. Ситник. - К. : ІАЕ УААН, 2002.
  19. Сухий П. О. Агропромисловий комплекс західноукраїнського регіону: монографія / П. О. Сухий. - Чернівці : Рута, 2008.
  20. Сухий П. О. Проблеми та перспективи розвитку агропродовольчого комплексу у зв'язку із вступом України до СОТ / ПО. Сухий, М.Д.Заячук, Т.Д.Некрасова // Наукові записки ТНПУ. Сер. Географія - Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2008. - № 2. Вип. 24.
  21. Трегобчук В. М. Продовольча безпека в контексті національної безпеки держави / В. М. Трегобчук. - К. : ІЕ НАНУ, 1999.
  22. Щекович О. С. Формування пріоритетів та розвиток аграрної політики України: монографія / О. С. Щекович. - К. : ННЦ ІАЕ, 2009.
  23. Шубравська О. В. Сталий розвиток агропродовольчої системи України / О. В. Шубравська. - К. : ІЕ НАНУ, 2002.
  24. Яворська Т. І. Малий бізнес у сільському господарстві: теорія і практика : монографія / Т. І. Яворська - К.: ННЦ ІАЕ, 2012.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ (ІНТЕРНЕТ) РЕСУРСИ

Бібліотеки:

1. РДГУ: абонент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31.
2. Абонент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3.
3. Абонент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41.
4. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека– м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63.

Ресурси мережі Інтернет:

1. Державний служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.iae.kiev.ua
3. Український агропортал «Агробізнес» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.agrobiznes.com.ua

Робоча програма навчальної дисципліни «*Географія агропромислового комплексу (АПК)*
України».

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.

Робоча програма навчальної дисципліни «*Географія агропромислового комплексу (АПК)*
України».

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри _____ проф. Лико Д.В.

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ доц. Сяська І.О.